

Republika Srpska
Opština Doboj
Naseljeno mjesto
ADMINISTRATIVNA SLUŽBA
ODJELJENJE ZA PRIVREDU I
DRUŠTVENE DJELATNOSTI
Hilandarska 1, 74000 DOBOJ
Tel/fax (053)241-508
E-mail: privreda@opstina-doboj.ba
www.opstina-doboj.ba

DEKLARACIJA O PARTNERSTVU

Doboj, decembar 2007. godine

Deklaracija o partnerstvu

Poštovani građani, odbornici,

Lokalna uprava u Doboju je uvođenjem nove prakse informisanja i komuniciranja sa javnošću napravila značajan korak ka razvoju partnerstva i uspostavljanja partnerskih odnosa sa građanima.

Obavještavaju Vas o svojim planovima i uključuju Vas u procese odlučivanja postigli smo vidan napredak. Slušaju i uvažavaju Vaše inicijative, prijedloge, primjedbe, kritike i pohvale utvrdili smo prioritete na nivou opštine.

S Vama koji ste bili aktivni realizovali smo veliki broj projekata koji koriste široj društvenoj zajednici. U njihovoj realizaciji je pored građana i lokalne uprave učestvovao i meunarodni donator.

Ključni faktor za dobijanje finansijskih sredstava od meunarodnih donatora jeste partnerstvo lokalne uprave i građana. Finansijska sredstva za realizaciju projekata koja isključivo partnerstvom i vlastitim učestvujemo dobijamo od donatora ubrzavaju realizaciju naših projekata.

Jesmo postigli vidan napredak, ali je pred nama, kako i sami znate, još mnogo posla.

Stoga je naš cilj motivisati svakog pojedinca da se aktivno, shodno svojim potrebama, mogu učestvovati i svom znanju, uključuju u razvoj partnerstva.

Smatram da svako od nas može i treba doprinjeti poboljšanju kvaliteta svog života, a tim i života zajednice u kojoj živimo.

Lokalna uprava u Doboju na sebe preuzima odgovornost da uz Vašu pomoć stvori bolje uslove za otvaranje novih radnih mjesta i bolju radnu klimu, da stvori bolje uslove za dodatno obrazovanje omladine i odraslih, razvoj kulture, sporta, poljoprivrede, turizma, zanatstva, trgovine, zdravstva, očuvanje tradicijskih vrijednosti, poštovanje ljudskih prava i sloboda.

Lokalna uprava u Doboju će uz Vašu pomoć stvoriti uslove da svaki pojedinac u opštini ima svoj, kvalitetan, izvor egzistencije.

Deklaracija partnerstva opštine Doboju sa građanima je dokument koji će nam, nadam se, poslužiti kao priručnik za ostvarivanje zajedničkih ciljeva.

S poštovanjem!

NA ELNIK OPŠTINE

U V O D

Partnerstvo je „odnos zasnovan na radu“ koji karakteriše zajednički ciljevi i interesi između pojedinaca (ili grupa građana) i/ili organizacija, gdje uključene strane blisko surađuju i dijele specifična prava i odgovornosti.

Partnerstvo nije nužno pravno zasnovan odnos, tj. odnos koji je proistekao iz nekog ugovora, već odnos utemeljen zajedničkim ciljevima, odgovornostima i interesu. Partnerstvo se još opisuje i kao jedinstvo zajedničkih ciljeva, gdje obje strane ostvaruju korist od zajedničkog djelovanja i plodova uspjeha.

Partnerstvo se definiše i kao odnos u kojem dvije ili više strana, kojima se ciljevi podudaraju, ostvaruju odgovor o podjeli rada, rizika i rezultata ili dobiti. Imati prave ljude u pravo vrijeme koji zajednički obavljaju prave stvari je ono ime težimo kada stvaramo partnerstvo. Partnerstvo se svodi na ljude koji zajednički rade za dobrobit zajednice.

Institucionalizovana interakcija između dvije ili više strana – gdje jednu stranu čini lokalna uprava (ili njena pripadajuća ili pridružena institucije), a drugu stranu čini građansko društvo – rade i zajedno u ostvarivanju zajedničkog cilja kroz kreiranje i sprovođenje aktivnosti koje su usmjerene ka rješavanju zajednički identifikovanih problema i podjeli odgovornosti za opšti rezultat.

Stoga, svaka partnerska aktivnost bi trebala da se zasniva na stavu da:

- uključeni partneri dijele zajednički cilj ili viziju;
- uključeni partneri doprinose cjelokupnom sprovođenju aktivnosti;
- uključeni partneri dijele odgovornost za cjelokupno sprovođenje aktivnosti;

Glavna ideja koja stoji u osnovi izrade ove Deklaracije jeste stvaranje institucionalnog puta za saradnju između lokalne uprave i građana. Jedan od osnovnih razloga za poželjnost takve sistematske saradnje jeste upravo institucionalizacija društva i aktivnije učestvovanje građana u javnim procesima. Time se ujedno dobija i šansa za koncentrisanje resursa i znanja za ostvarivanje ciljeva.

Navedeno partnerstvo podrazumijeva i to da su partneri dobro upoznati sa radnim metodama i aktivnostima koje se odvijaju na drugoj strani i da mogu razumjeti proces donošenja odluka svog partnera. Takođe, partnerstvo podrazumijeva pristup „odozdo prema gore“, u smislu inicijativa, ideja, predlaganja aktivnosti i participacije u donošenju ključnih odluka.

Zbog toga je opština Doboj izradila i planski dokument komuniciranja sa građanima, Komunikacijsku strategiju.

Takođe, uspjeh i odgovornost za razvoj partnerstva zavise i od pozitivnog stava partnera, tako da je međusobno povjerenje suštinska osnova navedenog partnerskog odnosa. Ne treba zaboraviti ni to da je značaj navedenog partnerskog odnosa i u tome što je on važan element samoodrživog razvoja i ključna veza u odnosu „vlast – građani – privreda“.

Generalno posmatrano, može se reći da se dobro partnerstvo gradi na osnovu uzajamnog povjerenja, poštovanja nezavisnosti partnerstva i aktivne saradnje.

Jedan od ciljeva implementacije ove Deklaracije jeste stalni razvoj međusobnog povjerenja između opštine i građana.

Važno je istaći da implementacija ove Deklaracije podrazumijeva itav proces, pa se stoga taj proces ne može i ne smije nikako usredsrediti samo na izradu ove Deklaracije, već je potrebno stvoriti opšti utisak da je ovaj tekst tek prvi korak u pravcu njene stvarne i kompletne implementacije.

Može se zaključiti da je ova Deklaracija zapravo iskreni izraz zajedničkog opredjeljenja Opštine i građana da rade u partnerstvu za dobrobit svakog pojedinca, a tim i cijelog društva.

PRAVNI OSNOV ZA PARTNERSTVO

U skladu sa Evropskom poveljom o lokalnoj samoupravi (EPLSU) i Preporukama koje su potom uslijedile, zakonodavstvo u Bosni i Hercegovini obuhvata glavne principe u eša građana kroz druga zakonska akta koja regulišu nadležnost jedinice lokalne samouprave.

Republika Srpska je sprovela principe Evropske povelje o lokalnoj samoupravi putem Zakona o lokalnoj samoupravi (ZLSU) i drugih propisa koji regulišu pitanja lokalne samouprave. U skladu sa članom 2. ZLSU „lokalna samouprava je pravo građana da, neposredno i preko svojih slobodno i demokratski izabranih predstavnika, u estvuju u ostvarivanju zajedničkih interesa stanovnika lokalne zajednice, i ostvaruje se u opštinama ili gradovima. Član 73. Zakona daje građanima ili udruženjima građana mogućnost da pokrenu usvajanje akata koji su u nadležnosti jedinice lokalne samouprave.

Preduslov za ostvarivanje u eša građana predstavlja javnost rada regulisana kroz poglavlje VI ZLSU. Najvažnije poglavlje zakona je poglavlje X, koje predviđa razvoj partnerstva između lokalnih vlasti i građana regulisanjem direktnog u eša građana u lokalnoj samoupravi.

Pravni osnov za razvoj partnerstva se može naći i u drugim zakonskim propisima. Na primjer, Zakon o javnim nabavkama BiH u primjeni i na području RS („Službeni glasnik BiH“ broj: 49/04) u članu 7. obavezuje tijelo koje sprovodi proceduru nabavke da osnuje komisiju, dopuštaju u osobama van ugovorene strane da budu članovi komisije. Iz tog razloga moguće je razviti partnerski odnos s građanima i u okviru ovog segmenta rada lokalnih vlasti.

U prilog primjeni osnovnih principa ZOLSU na području opštine Doboj govori niz podzakonskih akata koji su usvojeni od strane Skupštine opštine, a rezultat su unapređenja partnerskih odnosa lokalne uprave, NVO i mjesnih zajednica. Neki od pomenutih akata su i rezultat projekata koji se na području Opštine provode u saradnji sa većim brojem lokalnih i međunarodnih nevladinih organizacija, te međunarodnih organizacija.

Usvojeni akti su: Statut opštine i Poslanik o radu Skupštine opštine, Odluka o javnim raspravama, Odluka o odborničkom radu, Odluka o kodesku ponašanja izabranih odbornika, Odluka o Anketi kao sredstvu za odabir prioriteta u mjesnim zajednicama i Komunikacijska strategija.

Kao rezultat poboljšanja saradnje i unapređenja partnerskih odnosa između lokalne uprave i NVO nastala je brošura „Dobre prakse partnerstva u Doboju“.

Takođe, na području Doboja se provodi projekat za uspostavu takozvanog „javnog i privatnog partnerstva“, kao i projekat formalizovanja međusektoralnog partnerstva u saradnji sa susjednim opštinama Maglaj i Petrovo.

POTENCIJALNI PARTNERI

U razvoju partnerstva koje se odnosi na uspostavljanje standarda u pružanju usluga, lokalne vlasti mogu zajednički djelovati sa pojedinim građanima, kao i formalnim ili neformalnim grupama građana (korisnicima pojedinih usluga).

Za partnerstva u provođenju opštinskih zadataka i odgovornosti na lokalnom nivou potencijalni partneri iz sektora građanskog društva su formalno uspostavljanje grupe građana:

- (I) nevladine organizacije (NVO)
- (II) udruženje građana različitog profila (formalna i neformalna)
- (III) mjesne zajednice.

Partnersko međudjelovanje na lokalnom nivou – Doprinos i rezultati:

Doprinos predstavlja ono što partneri koji međusobno djeluju ugrade u aktivnost koja ima odlike partnerstva. S druge strane, rezultati predstavljaju ono što dobijaju partneri uključeni u datu aktivnost, a mogu se posmatrati i kao početni poticaj za uspostavljanje partnerstva.

<i>Doprinos partnerstvu – Organizacije građanskog društva</i>	<i>Rezultati partnerstva – Organizacije građanskog društva</i>
<ul style="list-style-type: none"> - Volonterizam; - Stručnost, znanje i iskustvo; - Finansijski i drugi resursi; - Dobri kontakti i iskustvo u radu sa zajednicom; - Ideje; - Legitimnost 	<ul style="list-style-type: none"> - Povećan kredibilitet; - Povećana „vidljivost“; - Povećana podrška zajednice; - Poboljšani kapaciteti, znanje i ljudski resursi/potencijali; - Legitimnost; - Ostvareni ciljevi.
<i>Doprinos partnerstvu – Lokalne vlasti</i>	<i>Rezultati partnerstva – lokalne vlasti</i>
<ul style="list-style-type: none"> - Finansiranje i drugi resursi (logistički i operativni); - Tehnička podrška; - Legalitet; - Politička podrška; - Iskustvo na terenu i kontakti unutar institucionalnog okvira. 	<ul style="list-style-type: none"> - Povećan kredibilitet kroz poboljšanu javnost rada i odgovornost; - Razvijeni novi kapaciteti i uvedene nove operativne procedure; - Povećana efikasnost i efektivnost; - Ostvareni ciljevi.

<p>Korist za zajednicu</p> <ul style="list-style-type: none"> - Poboljšano pružanje usluga; - Stvorena dodatna vrijednost; - Poboljšan kvalitet života; - Poboljšani kohezija i kapaciteti zajednice.

Glavni podsticaji za partnerstvo

Uključenje u proces odluka (Da se čuje glas): Uključuju i građane u proces donošenja odluka na opštinskom nivou, oni dobijaju šansu da iznesu svoja razmišljanja i utvrde prioritete u vezi sa procesom uspostavljanja standarda u pružanju usluga i sprovođenju

opštinskih zadataka i odgovornosti. Od suštinskog je značaj da se promoviše uključivanje građana u toku identifikacije problema, s ciljem da se osigura njihova posvećenost donošenju odluka o budućim projektima u opštini.

Podjela odgovornosti: Na taj način, lokalne vlasti dijele odgovornost za opštinski razvoj i planiranje sa svojim građanima. To povećava mogućnost zadovoljstva građana politikom lokalne uprave, pošto ona održava potrebe građana i na taj način im da i građani snose dio odgovornosti za aktivnosti koje se odigravaju na lokalnom nivou. Ova specifičnost ima razliku između principa partnerstva i koncepta učesnika građana, tako što uključivanje građana diže na nivo odgovornosti građana.

Legitimnost: Pod ovim se podrazumijeva da lokalna uprava kroz partnerstvo može povećati svoju legitimnost, pošto uključivanje građana u procesu donošenja odluka na lokalnom nivou povećava demokratska ovlaštenja data od strane građana za specifične projekte, kao i ovlaštenje lokalnoj upravi uopšte.

Transparentnost: Osim toga, princip partnerstva može da povećava transparentnost u radu lokalnih vlasti. Pošto su građani uključeni u proces donošenja odluka i proces provođenja projekta, opština pokazuje otvorenost koja građanima može dati bolji uvid u rad i funkcionisanje njenih predstavnika.

Vlasništvo: Ovi procesi povećavaju demokratskog učesnika građana na lokalnom nivou mogu da pomognu u promovisanju osjećaja vlasništva među građanima, tj. osjećaj odgovornosti za aktivnosti u opštini i aktivno učesnik u tim aktivnostima.

Obostrane prednosti: (Dodatna stručnost /uštediti troškova/, podrška specifičnim grupama): Za lokalnu upravu, uključivanje građana prema njihovim specifičnim sposobnostima, može biti od pomoći. Građani sa stručnim ili posebnim sposobnostima mogu pomoći u planiranju i sprovođenju projekta. Na taj način, opština može uštedjeti sredstva koja bi inače bila potrošena. S druge strane, pruža se podrška stručnosti građana, a građani kao pojedinci ili putem udruženja građanskog društva, ohrabruju se u svom radu. Različite prakse iz okruženja ukazuju na prednosti transfera nekih odgovornosti na organizacije civilnog društva (briga o starijim, kulturna događanja, i sl.), jer takav transfer znači i efikasno korištenje raspoloživih

ljudskih resursa u zajednici, a i omogućava smanjenje troškova lokalne uprave što podrazumijeva više sredstava za razvojne projekte.

Zadovoljstvo / Promovisanje / Pozitivna slika: Otvorena saradnja između lokalnih vlasti i građana može da dovede do povećanja zadovoljstva građana onim što je urađeno u opštini. Kroz ocjenu projekta građani dobijaju priliku da ponovo iskažu svoje mišljenje i daju komentar na sprovođenje projekata. Pored toga, lokalna uprava ovo može da iskoristi tako što će u javnosti promovisati pozitivnu sliku o svom radu.

Dodatna vrijednost/Povjerenje: Svi ovi vidovi partnerstva mogu dodatno doprinijeti međusobnom razumijevanju i ciljevima u opštinskim poslovima, kao i osiguravaju ostvarivanja ciljeva zajedničkim snagama. Ovo može doprinijeti i povećanju povjerenja građana u lokalne vlasti i lokalne strukture uopšte.

	Građani/grajansko društvo	Lokalne vlasti
Identifikacija problema	<ul style="list-style-type: none"> - Mogućnost davanja mišljenja 	<ul style="list-style-type: none"> - Povećana legitimnost - Podjela odgovornost - Verifikacija finansiranja i planiranja
Izrada projektnog plana	<ul style="list-style-type: none"> - Transparentnost - Planiranje u skladu sa identifikovanim problemom - Podrška specifičnih grupa 	<ul style="list-style-type: none"> - Stručnost i kapaciteti - Pozitivna slika
Sprovođenje projektnog plana	<ul style="list-style-type: none"> - Vlasništvo - Kontrola 	<ul style="list-style-type: none"> - Ušteda sredstava - Volonterizam i razvoj kulture uopšte
Ocjena	<ul style="list-style-type: none"> - Specifikacija/Kontrola 	<ul style="list-style-type: none"> - Satisfakcija/Promocija - Poboljšanje
	<ul style="list-style-type: none"> - Dodatna vrijednost - Povjerenje 	<ul style="list-style-type: none"> - Dodatna vrijednost - Povjerenje

Partnerstvo o sprovođenju opštinskih zadataka i odgovornosti - područja lokalne uprave otvorena za partnerstvo

- (I) Ekonomski razvoj;
- (II) Demokratizacija;
- (III) Socijalni razvoj, socijalna pomoć i kultura;
- (IV) Životna sredina;
- (V) Infrastruktura.

Ekonomski razvoj:

Ekonomski razvoj često zahtijeva prvenstveno pravilnu promociju, naročito kada su u pitanju ekonomske aktivnosti kao što su turizam, proizvodnja zdrave hrane, i slično. Ekonomska promocija opštine se sigurno može sprovesti u partnerstvu lokalnih vlasti i lokalnih NVO. Jedan od primjera takvog partnerstva u Doboju je projekat revitalizacije dobojske tvrđave „Gradina“. Dodatne aktivnosti mogu uključivati, na primjer, partnerstvo između lokalnog poslovnog udruženja i lokalnih vlasti, s ciljem povećanja kapaciteta građana da obezbijede zaposlenje (na primjer, mogućnost stažiranja) i prekvalifikacije radne snage.

Demokratizacija:

Bilo koja aktivnost koja pospješuje učesni građani, transparentnost i odgovornost lokalnih vlasti je otvorena za partnerstvo u ovoj podkategoriji. Na primjer: lokalna NVO, u skladu sa sporazumom postignutim sa lokalnim vlastima, sprovodi kampanju za razvijanje vještina za učesne predstavnika MZ u javnim raspravama, izrada Priručnika za učesne u javnim raspravama, promocija Etičkog kodeksa za izabrane odbornike i ZOSPI-ja, itd.

Socijalni razvoj, socijalna pomoć i kultura:

Partnerstvo u ovoj podkategoriji bi podrazumijevalo uključivanje građana u pružanju usluga socijalno isključenim, koje bi, na primjer, mogle da se ogledaju kroz pomoć starim i iznemoglim osobama te osobama sa posebnim potrebama (kao što je slučaj kroz aktivnosti Lokalnog volonterskog servisa ili Dnevnog centra za djecu sa posebnim potrebama), povratnicima, ovisnicima, itd.

Vežano za kulturu, tema partnerstva bi mogla biti zajedni ke aktivnosti gra ana i lokalnih vlasti u njegovanju i o uvanju kulturnog naslije a. Takodje, u središte pažnje se može staviti i organizovanje kulturnih manifestacija, koje za cilj imaju oboga ivanje kulturnog života u zajednici, kao što je slu aj sa Dobojskim kulturnim ljetom na „Tvr avi“.

Životna sredina:

U skladu sa iskustvom, provodjenje Lokalnog ekološkog akcionog plana (LEAP) se ini kao jedna od mogu ih opcija. Kroz LEAP-a mogu se sprovesti razne aktivnosti kroz partnerstvo: edukacija o zaštiti životne sredine, pošumljavanje u podru ijima pogo enim požarom, itd.

Infrastruktura:

Partnerstvo u izgradnji infrastrukture spada u najpoznatiji oblik partnerstva u cijeloj BiH. Ovo obi no uklju uje izgradnju raznih puteva, sistema vodosnadbjevanja ili sli nih projekata u kojima lokalne vlasti i gra ani daju doprinos kroz nov ana sredstva i kroz rad. U nekim opštinama ak postoje i odluke o zajedni kom finansiranju ovakvih projekata (u omjeru 1KM :1KM).

Utvr ivanje standarda u pružanju usluga-mogu e oblasti za partnerstvo:

- (I) Administrativne procedure;
- (II) Socijalne mjere i sprovo enje politike;
- (III) Komunalne djelatnosti i infrastruktura;
- (IV) Objava informacija i konsultacije;
- (V) Usluge koje pruža ugovorena tre a strana.

Administrativne procedure:

Uspostavljanje standarda u administrativnim procedurama predstavlja jasan primjer partnerstva izmedju gra ana i javnosti, vežano za usluge koje se graanima pružaju u „zgradi opštine“, gdje je udruživanje u partnerstvo radi sprovo enja opštinskih zadataka i odgovornosti

pravno upitno, ako ne i nemogu e (npr. gra ani ne mogu biti zaduženi za izdavanje izvoda iz mati ne knjige rođenih).

U ovom slu aju partnerstvo bi se sastojalo od redovnog ispitivanja, ili dobijanja povratne informacije o zadovoljstvu gra ana opštinskim administrativnim procedurama i odgovaraju oj reakciji lokalnih vlasti u poboljšanju standarda u pružanju usluga s ciljem ispunjenja o ekivanja gra ana. Ispitivanje zadovoljstva gra ana mogu pokrenuti objije strane, a isto važi i za predlaganje mjera za poboljšanje (ili mjere koje se mogu identifikovati kroz zajedni ke aktivnosti). Me utim, na lokalnim vlastima leži krajnja odgovornost da izmijeni procedure, strukture ili da na neki drugi na in oja aju svoje kapacitete s ciljem prilago avanja mišljenju i sugestijama gradjana.

Socijalne mjere i sprovo enje politike:

Uspostavljanje standarda na ovu temu odnosilo bi se na poboljšanje kvaliteta pomo i koju opština pruža bilo kojoj socijalno ugroženoj kategoriji ili poboljšanje kvaliteta pomo i koje opština pruža svojim najzna ajnim institucijama kroz razli ite vidove podrške (na primjer, donacija dje ijim vrti ima...). Reakcija lokalnih vlasti u smislu poboljšanja kvaliteta bi predstavljala korake preduzete nakon dobijanja mišljenja gra ana kroz istraživanje javnog mnijenja, otvorenog prijedloga ili putem nekog drugog mehanizma. Socijalne mjere mogu obuhvatiti pomo starim i iznemoglim osobama, djeci, povratnicima...

Komunalne djelatnosti i infrastruktura:

U ovoj podkategoriji, uspostavljanje standarda u pružanju usluga bi zna ilo reagovanje na zahtjeve gra ana kojima se traži poboljšanje usluga poput odvoza sme a (u smislu u estalosti i vremena odvoza), uli ne rasvjete (po bilo kojem pitanju od uvo enja do održavanja), kvaliteta prevoza u enika, itd.

Informisanje i konsultacije:

Informisanje i konsultacije su dva termina koja su u širokoj upotrebi. U ovom smislu, poboljšanje u pružanju usluga bi zna ilo i poboljšanje (II) mehanizma za informisanje i konsultacije sa gra anima, sa naglaskom na u estalost i na in komuniciranja. Promjena u

na inu izvještavanja od strane medija iji je osniva Skupština opštine, kako bi se zadovoljile potrebe građana, može se posmatrati kao sastavni dio ukupne težnje ka uspostavljanju standarda i informisanju i konsultacijama. Uspostavljanje standarda u kvalitetu javnih rasprava o budžetu i njihovoj uсталosti, kao i izvještavanje građana o tim javnim raspravama, predstavlja jedan od jasnih primjera koji se mogu promovisati.

Usluge koje pruža ugovorena treća strana:

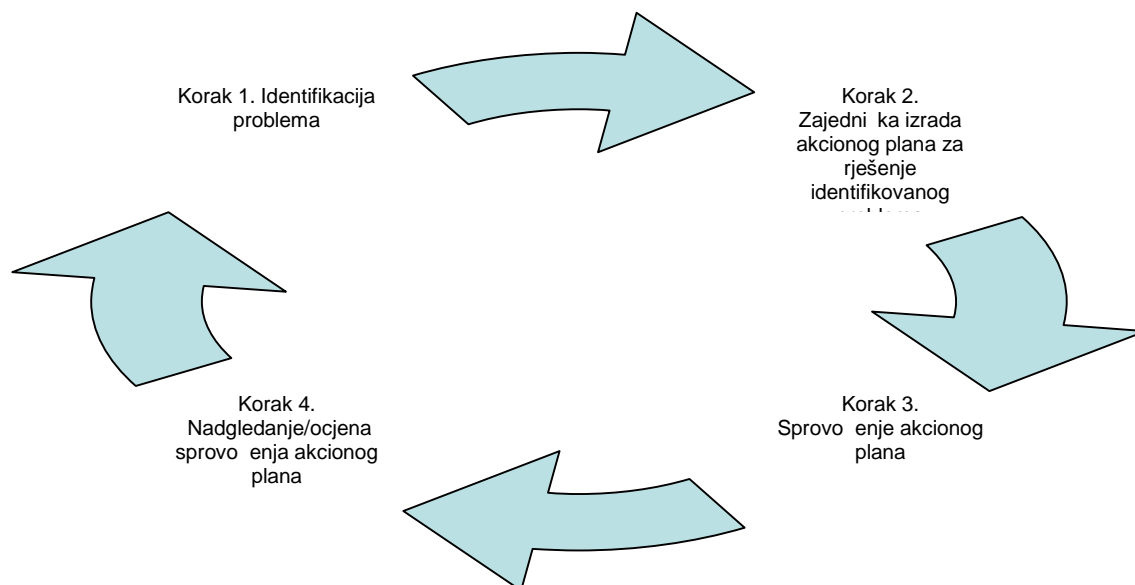
Kao što je ranije navedeno, neke teme se mogu javiti u dvije ili više podkategorija, kao što je npr. prevoz učenika, koji potpada i pod „Komunalne djelatnosti“, a i pod „Usluge koje pruža treća ugovorena strana“. Ovdje ključnu ulogu predstavlja poboljšanje standarda kroz mjerenje zadovoljstva građana, a potom izmjene budućih tenderskih uslova ili poboljšanje ili poništavanje postojećih ugovora, sve s ciljem zadovoljavanja zahtjeva građana.

PROCES PARTNERSTVA

Izgradnja partnerstva kroz projektni ciklus

U ovom kontekstu, PROJEKTNI CIKLUS podrazumijeva sljedeće:

- *Identifikacija problema*
- *Izrada akcionog plana*
- *Sprovedenje akcionog plana*
- *Nadgledanje i ocjenjivanje sprovedenog akcionog plana*

Korak 1 – Identifikacija problema

Ovaj korak se fokusira na **zajedničku identifikaciju** problema koji treba da se riješi kroz partnerstvo. Kancelarija za upravljanje razvoja je jedan od neophodnih mehanizama koji omogućuje zajedničku identifikaciju problema, kao i Lokalna akciona grupa (koja je u procesu registracije) jer predstavlja okvir za proces konsultacija između građana i lokalnih vlasti. Ipak, problemi se mogu zajednički identifikovati putem niza procedura, kao na primjer:

- (I) **Putem konsultacija koje se dešavaju u već uspostavljenim tijelima** ili putem redovnih sastanaka (tromjesečni sastanaka sa predstavnicima lokalnih vlasti u mjesnim zajednicama, javnih rasprava o budžetu, itd.);
- (II) **Kada jedna strana preuzima inicijativu da predstavi određeno pitanje kao problem, a druga strana se složi** – čak i bez prethodne interakcije ovo se može opisati kao konsultacija ili dijalog (npr. građani jedne mjesne zajednice šalju

pismo na e-mailu opštine u kojem iznose svoj problem, a na e-mail se složi sa izloženim, bez stavljanja tog problema u zavisnosti od razmatranje);

- (III) **Istraživanje javnog mnijenja koje sprovode lokalne vlasti** – u ovom slučaju lokalne vlasti vrše ispitivanje da bi utvrdili da li građani određeno pitanje vide kao problem (npr. neefikasnost opštinske administrativne službe) i preuzimaju dalje odgovarajuće korake u skladu sa mišljenjima građana.

Bez obzira na to koja procedura se primjenjuje za zajedničku identifikaciju problema, partnerstvo se u ovoj fazi ogleda kroz sljedeće:

- (I) Utvrđivanje zajedničke vizije (potreba da se riješi identifikovani problem),
(II) Sve strane dijele određeni nivo odgovornosti za odabir jednog problema kao prioritarnog nad ostalim problemima,
(III) Moguće konsultacije i kompromisi koje bi trebalo ostvariti prije donošenja konačne odluke.

Korak 2 – Zajednička izrada akcionog plana

*Ovaj korak se odnosi na izradu akcionog plana koji ima za cilj da **riješi zajednički identifikovan problem putem učestvovanja svih partnera i njihovog doprinosa.***

*To jest vid partnerstva, pošto **obje strane učestvuju u procesu donošenja odluka i dijele odgovornosti za konačan rezultat – kvalitet akcionog plana.***

Zajedničke komisije ili mješovite radne grupe predstavljaju osnovni mehanizam za ostvarivanje partnerstva u ovoj fazi. Važno je naglasiti da se nivo doprinosa svakog partnera variraju u zavisnosti od prirode problema i nivoa stručnosti potrebnog za njihovo rješavanje – jednak doprinos nije uslov.

Korak 3 – Sprovedenje akcionog plana

*Sprovedenje akcionog plana **podrazumijeva učestvovanje svih partnera, ali ne predstavlja njihov jednak doprinos ovoj aktivnosti.***

Partneri su **odgovorni za realizaciju aktivnosti** u skladu sa zajedni ki dogovorenim akcionog plana i **odgovorni su za rezultate**.

Važno je naglasiti da nivo doprinosa svakog od partnera može varirati u zavisnosti od prirode aktivnosti koja se sprovodi, njenog intenziteta i nivoa stručnosti koje njeno sprovođenje zahtijeva. Pored toga, doprinos sprovođenju aktivnosti se može dati u različitim oblicima i podijeliti na osnovu različitih kriterijuma, koji ne moraju uticati na status partnerstva, pošto partnerstvo ne mora podrazumjevati jednak doprinos u svim mogućim vidovima. U sprovođenju se također mogu uključiti saradnici koji mogu dati dodatni doprinos svojim kapacitetima i stručnošću.

Korak 4 – Nadgledanje i vrednovanje sprovođenja akcionog plana

- *Mješovite komisije koje će nadgledati i ocjenjivati sprovedene aktivnosti*
- *Istraživanje javnog mnijenja*
- *Izvještavanje*

Partneri koji su zajedni ki identifikovali problem, izradili akcioni plan za rješavanje tog problema i zajedni ki sproveli taj akcioni plan, mogu također zajedni ki nadgledati sprovođenje akcionog plana i da ocijene njihov uticaj. Ovo je također primjenjivo i jednako važno kada je ugovorena treća strana za sprovođenje akcionog plana. Ovaj korak bio bi od suštinskog značaja za sve druge partnerske aktivnosti, pošto bi poboljšao održivost prakse partnerstva i povećao međusobno povjerenje. Ova aktivnost pojačava zajedni ku odgovornost svih strana uključenih u partnerstvo i dalje promoviše transparentnost u lokalnoj zajednici.

Mehanizam za proces partnerstva

Mehanizam u četiri koraka u procesu partnerstva:

Mogući mehanizam za zajedni ku identifikaciju problema

- Javni skupovi (zborovi građana, javne rasprave, neformalni susreti sa građanima), mjesne zajednice, građanske inicijative, koordinativni sastanci sa građanskim grupama, Savjetodavni odbor mladih opštine Doboj i sl.

Mogući mehanizmi za zajedničku izradu akcionog plana

- Mješovite radne grupe po pojedinim temama (nakon identifikacije problema), koordinacijski sastanci sa zainteresovanim grupama.

Mogući mehanizmi za zajedničku sprovođenje akcionog plana

- Učestvo građanskih grupa i finansiranje i sprovođenje („marka na marku“, korištenje stručnih i fizičkih kapaciteta, učestvovanje u raznim odborima i tijelima za sprovođenje, te korištenje drugih resursa).

Mogući mehanizmi za zajedničku evaluaciju partnerske aktivnosti

- Učestvo predstavnika građanskih grupa u radu tijela za odbor i evaluaciju, zajedničko sačinjavanje evaluacijskog izvještaja.

Kriteriji za pokretanje partnerstva između lokalnih vlasti i građana

Kriteriji za selekciju partnerskih aktivnosti:

- Korist za širu zajednicu
- Ciljevi iz strategije razvoja
- Specijalne (hitne) specifične potrebe zajednice ili građanskih grupa

Kriteriji za selekciju partnera:

- Ugled i kredibilitet
- Legitimnost i autoritet
- Kapacitet za doprinos
- Pouzdanost i posvećenost

Na ini implementacije ove deklaracije zavise o mjerama koje su prethodno pobrojane, a koje je potrebno sprovesti kako bi se unaprijedio status mjesne zajednice, NVO sektora i privrede. Ipak, prvo što je potrebno u implementaciji ove Deklaracije, jeste njeno *kvalitetno* prezentovanje široj javnosti.

Kvalitetno prezentovanje Deklaracije javnosti podrazumjeva sljedeće: da je prvi i glavni korak u implementaciji u njen tek onda kada pojedinac (javnost) shvati važnost i fleksibilnost ovog dokumenta i posebnu važnost partnerstva.

Kada se, dakle, pojedinac samoinicijativno i s povjerenjem uključuje u ažuriranje Deklaracije o partnerstvu opštine Doboj sa građanima.

Tek tada se može pristupiti drugom koraku u implementaciji.

Drugi korak je izrada sveobuhvatnog, detaljnog plana aktivnosti daljnje implementacije Deklaracije.

Nakon izrade takvog plana, grupe formirane od osoba/institucija zaduženih za implementaciju Deklaracije, na sebe će preuzeti realizaciju aktivnosti iz „svog“ domena.

Sljedeći korak je praćenje implementacije prvih dva koraka.

Sljedeće ažuriranje plana aktivnosti, ukoliko je potrebno, kao i daljnja implementacija.

To znači: informisanje, prikupljanje povratnih informacija, shodno tome realizacija preuzetih obaveza i aktivnosti, sagledavanje postignutih rezultata i eventualne izmjene plana radi kvalitetnije daljnje implementacije i ostvarenja konačnih rezultata definisanih predloženim mjerama u svakoj oblasti (mjesne zajednice, NVO, privreda...).

Bitno je napomenuti da se posebno treba obratiti pažnja na periodično praćenje u njenom i, shodno tome, ažurirati plan daljnjih aktivnosti.

Procedura za prijavljivanje i selekciju

Opština će, uz stručnu pomoć pomenutih tijela i procedura, te uz konsultaciju građanskih grupa, izraditi obrazac za iniciranje partnerskih praksi od strane građanskih grupa. Obrazac će biti dostupan u šalter sali opštine Doboj, kao i u prostorijama mjesnih zajednica i svih udruženja građana, te će prikupljeni obrasci sa inicijativama biti kvartalno razmatrani od strane opštinske administracije i mješovite grupe za provođenje formirane u skladu sa odlukom.

Budžet i finansije

Građansko društvo će imati uticaj na predviđanje novih sredstava za partnerske aktivnosti putem redovnih konsultacija pri kreiranju i usvajanju budžeta opštine. U narednom periodu će se procijeniti, zahtijeva li implementacija ove Deklaracije, tj. provođenje partnerskih aktivnosti, posebnu stavku u Budžetu ili će se finansiranje vršiti iz drugih budžetskih stavki, u zavisnosti od oblasti u kojoj se partnerstvo provodi.

Tijelo zaduženo za partnerstvo

Zadaci i odgovornosti tijela zaduženog za partnerstvo:

- Radna grupa za partnerstvo je neformalna grupa koju sačinjavaju zainteresovani predstavnici civilnog društva i relevantni predstavnici lokalne uprave. Cilj ovog tijela je postavljanje smjernica za poboljšanje postojećih i utvrđivanje novih praksi partnerstva sa građanima,
- Radna grupa će se sastajati kako je predviđeno ovom Deklaracijom, i po potrebi, te razmatrati ponuđene prakse Deklaracije, prosljeđivati ih dalje prema relevantnim opštinskim službama i djelovati konsultativno u daljem toku procesa,
- Partneri u radu Radne grupe za partnerstvo su opštinski načelnik i opštinske službe, skupštine opština, mjesne zajednice, udruženja građana, mediji i drugi.

Odjeljenje za privredu i
društvene djelatnosti